NER 42

KURYER LITEWSKI

w Wilnie we Srzodę dnia 7 Kwietnia v. s. 1820 roku

Obserwacye meteorologiczne.	Czas obserwacyi	Wysokość Barom.	wys. Ther. Reau.	Wiatry	Odmia. w powie
	dn. 5 srednia.	27 cal. 9, 3, lin.	+ 7. stopn	Zachodni	Pochmurno
	dn. 6 średnia.	27 — 10, 0, —	+ 5, 2 —	Zachodni	Pochmurno
	dn. 7 godz. 6	27 — 11, 5, —	+ 2	Zachodni	Pogoda

HISZPANIJA.

Po przyjęciu i zaprzysiężeniu konstytucyi przez Króla dnia 9go marca, jak największa panowała spokoyność; lecz chełpliwość inkwizytorów i zuchwałość jezuitów ocuciły obawę, a nawet niejaki rozruch sprawiły. Mówiono już o kontrrewolucyi. Naybardziey zaś oburzyła wieść puszczona mylnie o przyjeździe Xięcia Wellingtona, tudzież niepodobna do uwierzenia śmiałość dyrektora jeneralnego poczt, który pozwolił sobie zatrzymać przez dzień jeden wysłanie sztafet do różnych prowincyy królestwa z wiadomością o wielkich wypadkach w Madrycie. Wiedziano prócz tego, że Inkwizycya groziła jeszcze wtedy, kiedy cała Hiszpania domagała się głośno zniesienia tego strasznego trybunału; wiedziano, iż małą tylko część ofiar swoich dozwalała wypuścić na wolność, iż dniem i nocą porozumiewała się skrycie z jezuitami, nie schodząc z mieysca obrad swoich; że dway nayzagorzalsi jezuici radzili wyyść w processyi z wielką chorągwią wiary, będącą znakiem wezwania na jey obronę. Powszechna była trwoga, i wkrótce przeszło 80 tysięcy ludu zgromadziło się około zamku królewskiego. Wtedyto Król postanowił mianować tymczasową Juntę rządową, i zniósł inkwizycyą świętą. Poczém lud domagał się oświecenia stolicy, i aby po wszystkich kościołach dzwoniono. Od tey chwili wychodzą konstytucyyne urządzenia jedno po drugiém, i nadzwyczayne działanie rządu widzieć się daje.

Ustanowienie Junt cenzorskich, mimo niedobrze brzmiącego ich nazwiska, jest mocną rękoymią dla wolności pisania. Ustanowienie to jest szczególne konstytucyi hiszpańskiey. Stany, zachowując sobie do obrad przyszłego zjazdu narodowego rzecz względem sądu przysięgłych w Hiszpanii, nie chciały zostawić wolności druku bez zabezpieczenia. Ustanowiły więc nayważszą Juntę cenzorską, króreyby członki, dobrane z szacownych a zwłaszcza uczonych ludzi, nie zależały od rządu, ale przez sameż stany były wybierane. Każda prowincya miała podobną Juntę mianowaną od naywyższey Junty, którey członki powinny były mieć potwierdzenie od stanów. Każde dzieło zaskarżone do sądu naprzód Junta prowincyonalna roztrząsała. Jeśli ona wyrzekła, iż nie nadużyto w niém wolności pisania, nie można już było pociągnąć do sądu zaskarżonego autora. Jeśli zaś uznała, iż zgwałcił w niém takie a takie prawo, trybunał uwiadamiał go o tém, a on mógł się bronić na piśmie. Obrona uznana przez Juntę za dostateczną, czyniła autora wolnym od sądzenia go; w przeciwnym razie, mógł odwołać się do naywyższey Junty, i nową przesłać jey obronę siebie. Gdyby ta uznała go winnym, wtedy dopiero ma bydź sądzony.

Na mieysce zniesionych rad kastyliyskiey, indyyskiey i skarbowey, które wszystkie miały 300 członków, a inkwizycyyna 36, przywrócony naywyższy trybunał. Ta naywyższa polityczna i sądowa władza, ma według konstytucyi takie obowiązki: „Stanowić względem sporności co do władzy między trybunałami sprawiedliwości w całey Hiszpanii i na wyspach przyległych; sądzić ministrów mianych przez stany za winnych; rozpoznawać zawieszenia i zrzucenia z urzędu radców stanu i sędziów; rozpoznawać kryminalne sprawy ministrów, radców stanu, i sędziów, w skutek poprzedniego wywodu; rozpoznawać wszystkie odwołania się i nadużycia wszystkich wyższych trybunałów duchownych; rozpoznawać odwołania się o nieważność wyroków wydanych w ostatniey instancyi, jedynie dla przywrócenia sprawy do pierwiastkowego jey stanu, odesłania do zwyczaynych trybunałów i uczynienia odpowiedzialności sędziów skuteczną i rzeczywistą; odbierać wniesione przez trybunały wątpliwości względem tłumaczenia praw, i donosić o tém Królowi, który rzecz tę pod rozstrzygnienie stanów odeśle; sprawdzać listy spraw cywilnych i kryminalnych, które władze sądowe powinny temuż naywyższemu trybunałowi przesyłać, a to, żeby mógł skuteczniey prędkiego szafunku sprawiedliwości dopilnować, przesłać tym końcem kopiią ich rządowi, i ogłosić drukiem też listy spraw."

Infant *Don Carlos*, mianowany naczelnym dowódcą woyska narodowego hiszpańskiego, wydał do niego następującą odezwę:

„Zołnierze! uroczyste oświadczenie stałey waszey przychylności do polityczney konstytucyi monarchii hiszpańskiey, włożyło na was naywiększe obowiązki, i razem otworzyło wam świetny zawod nabycia nieśmiertelney sławy. Męztwo i wytrwałość, które zawsze były chlubném hasłem wojowników hiszpańskich, są dla mnie dostateczną rękoymią niezmienney wierności, z jaką obietnic waszych dotrzymacie.

Winszuję sobie ufności, jaką mi Król okazał, poruczając mi chlubny zaszczyt dowodzenia wami. Wierny przysiędze, którą dziś przed nim wykonałem, zawsze przewodniczyć wam będę na drodze, która do honoru i powinności prowadzi. Kochać oyczyznę i jey bronić, utrzymywać z niezachwianą wiernością tron i poświęconą osobę Monarchy, który jest podporą wolności obywatelskiey i wielkości narodowey; szanować prawa, przestrzegać publicznego porządku, nie wzdrygać się żadnych ofiar, jakich powszechne dobro wyciąga; zgadzać się w sposobie myślenia i skłonnościach z innemi hiszpanami, przykładać się z niemi do ustalenia konstytucyynego systematu, i zachować ścisłą karność, tak potrzebną w woysku: oto są, żołnierze, święte wasze powinności, które w chwilach pokoju uczynią nas godnemi miłości ziomków naszych, a podczas woyny groźnemi dla nieprzyjaciół. Słowem, tego od was Król oczekuje, a pierwszy wasz towarzysz broni, da wam zawsze przykład w tey mierze. Tym sposobem, dawny tron *Alfonsów* i *Ferdynandów* pozyska świetność, nierównie okazalszą od tey, jaką miał w naypięknieyszych epokach monarchii. *Ferdynand VII*, łaskawy nasz Monarcha, dawca wolności hiszpańskiey i oyciec oyczyzny, będzie nayszczęśliwszym i naypotężnieyszym z Królów: bo potęga jego opiera się na niewzruszonych zasadach miłości i uszanowania narodu. Zołnierze wszelkiego stopnia! oby wszyscy hiszpani jednym tylko tchnęli duchem! oby wśród wszelkich niebezpieczeństw i okoliczności jeden tylko rozlegał się około tronu powszechny odgłos; *niech żyje król! niech żyje naród! niech żyje konstytucya!* — W *Madrycie* d. 14 marca 1820 roku.

(*podpisano*) Carlos.

Odmieniono wielu posłów naszych przy dworach zagranicznych: Xiążę *Frias* uda się do *Londynu* na mieysce Xiążęcia *San Carlos*; Xiążę *del Parque* do *Paryża* na mieysce Xiążęcia *Fernan Nunez*; *Don Torreno*, były członek stanów, do *Berlina* na mieysce P. *Vallejo*; *Don Onis* do *Neapolu*; a Pan *Salmon*, dotychczasowy poseł w *Dreźnie*, do *Petersburga*.

Infanci, bracia królewscy, kardynał *Bourbon*, prezes tymczasowey Junty, ministrowie sekretarze stanu, i wszyscy urzędnicy nadworni, wykonali d. 16 b. m. przysięgę na wierność konstytucyi przed Monarchą. Kardynał *Bourbon* odbierał ją potém od innych członków tymczasowey Junty i pierwszych władz krajowych.

Junta tymczasowa trudni się szczególniey wspólnie z Królem interessami skarbowemi, które są w smutnym stanie. Od miesiąca stycznia dochody krajowe były bardzo małe. Kazano wybierać zaległe podatki.

Członki dawney rady stanu pobierać będą dotychczasową płacę.

Król wyrokiem swoim wydanym d. 17 b. m. przyjął wszystkie wnioski tymczasowey Junty, względem niezwłócznego zwołania stanów. Wyydą potrzebne w tey mierze urządzenia, i uniwersał ogłoszony zostanie.

Wszyscy mieszkańcy mają zaprzysiądz konstytucyą tym sposobem jak w roku 1812.

Minister spraw wewnętrznych, *Don Garcia de la Torre* wydał tu dnia 17 b. m. następujący okolnik: „Król Jmć wspólnie z tymczasową Juntą postanowił, aby dzień 19 marca, jako rocznica ogłoszenia polityczney konstytucyi Monarchii hiszpańskiey, był uroczyście obchodzony, stosownie do uchwały stanów, z dnia 15 marca 1813 roku.„

Z powodu tego obchodu, Junta tymczasowa wydała obwieszczenie, w którém między innemi tłumaczy się z swoich czynności. Nie dała (pisze) żadney takiey rady, któraby prawa narodu lub monarchii w czémkolwiek nadwątlać mogła; w kilku dniach przywróciła w stolicy konstytucyyny systemat rządu i sądownictwa, który wkrótce, stosownie do wyroków królewskich, będzie zaprowadzony w całey Hiszpanii; zapewniła polityczną wolność druku, zniosła inkwizycyą, fundusze na umorzenie długu krajowego przywróciła do właściwego celu, odłączyła ie od administracyi skarbu, ustanowiła dyrektorow jego, i zajęła się dalszemi ważnemi pracami. Naywiększą zaś troskliwość swoję poświęca na niezwłoczne zwołanie stanów, które są tarczą wolności, i przed któremi namiętności i zbaczające zdania na zawsze umilknąć mają. Nie mając junta czasu zasiągnienia rady od uczonych i politykow, i dla tego idąc za własnym swoim zdaniem, radziła Królowi, aby we wszelkich środkach, jakie mu sumnienie jego i przywiązanie do świętey naszey konstytucyi wskazują, *powodował się zawsze duchem téy wyborney ustawy, ile razy zdarzyłaby się niemożność wypełnienia jey co do joty*. Przypomina wreszcie junta obywatelom potrzebę zachowania spokoyności i nieludzenia się fałszywemi pogłoskami, korzystania oraz z przykładu rewolucyi francuzkiey, która wszystkim narodom niebezpieczeństwo gwałtownego stanu okazała.

W *Madrycie* ciągła panuje spokoyność. Tymczasowa junta potwierdziła Infanta *Don Carlos* na stopniu naczelnego wodza potęgi lądowey i morskiey.

Z dawnych ministrów, jeden tylko *Don Gonzales Salmon* utrzymał się na urzędzie ministra przychodow.

Xiążę *Infantado* podał tymczasowey juncie notę, skarżąc się, iż kilka osób do składu jey należących, ganiło postępowanie jego. Prosi więc, aby czynności jego roztrząśniono. Xiążę *Anglona*, brat Xiążęcia *Ossuno*, objął po nim dowództwo gwardyi królewskiey.

Gdy arcy-biskup w *Saragossie* wzbraniał się zaprzysiądz konstytucyi, rzekł Król: *Dobrze; więc arcy-biskupstwo wakuje*.

Sławny *Empezinado*, który się wsławił w ostatniey woynie, wydał dnia 8 b. m. odezwę do mieszkańców Kastylii, i w niey nazwał się dawnym ich oswobodzicielem.

Poseł amerykański w tuteyszey stolicy, powinszował zaraz Królowi zaszłey odmiany: inni zaś posłowie zagraniczni czekają w tey mierze na przepisy dworow swoich.

Jezuici okazują się teraz naygorliwszymi stronnikami konstytucyi, lecz im nie ufają, i wszyscy będą musieli opuścić Hiszpanią.

Nadeszła tu wiadomość, iż na wyspie *Cuba* ogłoszono także dnia 1 stycznia konstytucyą, co jest dowodem, iż konstytucyoniści działali razem w Hiszpanii i osadach. Wspomniona wyspa nie mogła należeć do powstania woy-

ska, bo właśnie dnia 1 stycznia wybuchnęły rozruchy w Andaluzyi.

Pułkownik *Riego* wszedł razem z ścigającym go jenerałem *Odonnel* do *Korduby*. Słychać, iż pierwey został zupełnie pobity, do czego przyłożył się następujący podstęp. Trzech oficerów z korpusu jenerała *Odonnel* przybyło do pułkownika *Riego* z wiadomością, iż cały korpus chce przeyść na jego stronę. W tey ufności, rozesłał pułkownik żołnierzy swoich w różne mieysca, a sam w 150 ludzi pozostał w pewnym zamku niedaleko *Mouron*, zkąd opasany od dwutysięcznego pułku *Numantia*, cudem prawie umknął do *Korduby*. Żołnierzy jego zabrano w niewolę, i do *Sewilli* przyprowadzono; lud jednak tameczny, który już wtedy ogłosił konstytucyą, natychmiast ich uwolnił. Inni zaś mówią, iż pułkownik *Riego* pobił jenerała *Cruz-Murgeon*, którego korpus złożony z 3,000 ludzi, przeszedł na stronę konstytucyonistów.

Dnia 22 *marca*. Odebrano tu wiadomość, iż dnia 9 i 10 b. m. zginęło w *Kadyxie* blizko 500 mieszkańców, i przeszło 1,200 ranionemi zostało, a jenerał *Freyre* musiał się cofnąć do *Porto Maria*. Pułk amerykański i batalion przewodników uderzyły na spokoynych obywateli, wtedy właśnie, kiedy zaprzysięgali konstytucyą; zrabowały potém kilka domów. Poprzedzającey jeszcze nocy popełniło woysko wielkie zdrożności, oskarżało jenerała *Freyre* o przeniewierzenie się Królowi, i kilku własnych swoich oficerów zamordowało. Okropne zaszły tam także wypadki w dniach 11, 12 i 13 b. m. Przybywszy jenerał *Freyre* dnia 9 b. m. ogłosił władzom mieyscowym i miastu, iż nazajutrz każe zaprzysiądz konstytucyą, co też nastąpiło. W nocy zbuntowała się część osady i dnia 10 zrana zaczęła się rzeź. Żołnierze morscy i kanonierowie złączyli się z mieszkańcami i ich bronili. Żołnierze walczyli z żołnierzami. Trwało to aż do 13 b. m. Zabito gubernatora; takiż los spotkał wielu oficerów. Zaszły także rozruchy dnia 14 b. m. kiedy wyrok królewski ogłoszono. Prawdziwa ich przyczyna niewiadoma. Woysko na wyspie *Leon* spokoynie się zachowało.

Król mianował jenerała *Juan Odonoja* wielkorządcą Andaluzyi i dowódcą woyska w tey prowincyi, a jenerała porucznika *Valdes* gubernatorem w *Kadyxie*. Jenerał *Odonoja* ma upoważnienie, aby wszystkich, którzy do rozruchów w *Kadyxie* i Andaluzyi należeli, kazał wziąć do więzienia i oddać pod sąd.

Odbierane listy z prowincyy donoszą o wypadkach, które zawsze towarzyszą odmianie, jaka w kraju naszym zaszła. W Gallicyi powstały rozruchy, z których ledwo domowa woyna nie wynikła. Jenerał Hrabia *St. Romain* stanął na czele milicyi, i po rozproszeniu szczupłego swego korpusu umknął do Asturyi. W stoczoney z nim bitwie zginął pułkownik *Acevedo*, który oddziałem regularnego woyska dowodził. — W kilku miastach prowincyi Biskai nie ogłoszono jeszcze konstytucyi; mieszkańcy bowiem pragną przywrócenia dawney swojey konstytucyi prowincyonalney. Wspomniona prowincya miała wielkie przywileje i była prawie osobnym wolnym krajem.

Oviedo dnia 8 *marca*. Ogłoszono tu także konstytucyą dnia 1 b. m. do czego się szczególniey uczniowie tutęyszego uniwersytetu przyłożyli. Uzbrojeni, mając na czele 3ch oficerów artylleryi, udali się zrana do szałasów woyskowych, i wezwali żołnierzy, do wspólnego działania, i ogłoszenia konstytucyi. Ociągali się z początku żołnierze, lecz wkrótce skłonili się do ich przełożeń. Odmiana zaszła bez rozruchu i krwi rozlewu. Ustanowiono juntę i pułkownika artyllery *Pola* mianowano wielkorządcą Asturyi.

Od granic Hiszpanii dnia 20 *marca*. Na mieyscu zburzonego w *Barcellonie* gmachu inkwizycyi, ma bydź plac publiczny na cześć oswobodziciela Hiszpanii, i nazywać się *placem Quiroga*.

Tymczasowa junta rządowa nakazała odprawić żałobne nabożeństwo za straconych przyjacioł wolności i liberalney konstytucyi, jako to: za *Lascy*, *Porliera* i innych.

Wielki inkwizytor umknął skryaie z *Madrytu*, gdzie, jak słychać, posiedzenie stanów rozpocznie się d. 15 maja.

Zwierzchność w *Sewilli* wydała odezwę do mieszkańców, wzywając ich, aby puścili w niepamięć to, co się dawniey stało. Zaszły tam równie jak w *Kadyxie* rozruchy, i wiele osób uwięziono.

W *Walencyi* domagał się lud, aby jenerała *Elio* pod sąd oddano. Kollega jego, P. *Eguia* umknął; doradzał zawsze despotyczne środki.

W *Madrycie* wychodzi teraz mnóztwo odezw, małych pisemek i paszkwilów.

Dziennik konstytucyyny w *Walencyi* ma napis: *Bóg czuwa jeszcze nad Izraelem.*

Kilka pułków milicyi narodowey przysłało adressa z powinszowaniem Królowi nowey odmiany rzeczy; przysięgają w nich żyć i umrzeć dla konstytucyi.

Xiążę *del Parque*, mianowany posłem do *Paryża*, był dawniey kapitanem gwardyi bokowey królewskiey, i jako jenerał jazdy zjednał sobie sławę w ostatniey woynie z Francyą. Hrabia *Torreno*, nowy poseł przy dworze berlińskim, bawi teraz w *Paryżu*, i był znakomitym mówcą na zgromadzeniu stanów. Pan *Campuzano*, mianowany posłem do *Drezna*, na mieyscu Pana *Salmon*, był dotąd pierwszym kommissarzem w wydziale interessów zagranicznych.

Dnia 21 *marca*.— Słychać, iż nim zaszła rewolucya w *Madrycie*, kilku niższych oficerów gwardyi umówiło się z sobą, aby użyć gwałtownego kroku, czemu jednak wierność jenerała *Ballasteros* i wstręt żołnierzy zapobiegły. Mówią także, iż niektóre oddziały woyska należącego do osady w *Madrycie* dopóty nie chciały zaprzysiądz konstytucyi, póki im rozkazu w tey mierze, podpisanego własnoręcznie przez Króla, nie pokazano.

W *Pampelunie* dają częste uczty dla jenerała *Mina*.

Słychać, iż konstytucyoniści sprowadzili z *Gibraltaru* drukarnią angielską, i używali jey na wyspie *Leon*.

Zapewniają, iż Xiążę *San Carlos*, który będąc wolnym mularzem, siedział w srogiém więzieniu w *Korunnie*, ma bydź prezesem przyszłego zgromadzenia stanów, złożonego z 150 do 160 członków.

Dnia 22 *marca*. Tymczasowa junta rządowa ma wysłać kommissarzy do południowey

Ameryki, dla ukończenia tam woyny domowey.

Oddalono od dworu hiszpańskiego wszystkich, którzy mieli szczególnieyszy wpływ do Monarchy.

Jenerała *Castannos*, Pana *Copons* i kilka innych osób zaprowadzono pod mocną strażą z *Barcellony* do *Madrytu*. (*Widać więc jak wiele jeszcze zachodzi sprzeczności w rozmaitych z Hiszpanii doniesieniach.*)

Gdy jenerał *Villacampa* podczas ogłoszenia konstytucyi w *Barcellonie*, pokazał się na ganku z jenerałem *Castannos*, zgromadzony lud wołał: *Niech żyje* Villacampa! *precz* z Castannosem! *precz z biskupem*! *Castannos* ledwo uszedł przed zawziętością ludu.

Postępowanie Hrabiego *Abisbal* było dotąd wątpliwém. Jemu to przypisują zatrzymanie gońców wyprawionych do Andaluzyi, lub ztamtąd wysyłanych.

Przywołano do *Madrytu* dawnieyszych kanoników *ś. Izydora*, którzy w roku 1814 odstąpić musieli kościoła swego jezuitom, i oddano im odebraną własność.

Na początku marca zaszły w *Lizbonie* niejakie rozruchy, których (jak słychać) powodem było podwyższenie ceny chleba;

Dnia 25 marca.— W różnych okolicach Hiszpanii, lud domaga się *równości*, a szlachta *utrzymania prerogatyw*. Z szlachtą łączą się majętni kupcy. W *Pampelunie* zaszły z tego powodu rozruchy. Włościanie chcieli także być na balu, który Wielkorządca dał dla jenerała *Mina*, i oświadczyli, iż *teraz są wszyscy równi*. Nie chciano ich przypuścić, i dla tego przyszło do krwawych razów i skaleczeń, jak bywa w podobnych przypadkach, a nakoniec 15 do 20 nayburzliwszych wzięto do więzienia.

Francya.

Na publiczney sessyi izby deputowanych dnia 20go marca wysłuchała izba zdaney sprawy imieniem kommissyi wyznaczoney do roztrząśnienia wniosku Pana Benjamin Constant, względem poprawienia w wewnętrznem urządzeniu izby trybu głosowania. Zdał o tém sprawę tenże Benjamin Constant, którą izba wydrukować, i rozdać deputowanym zaleciła.— Na tayney sessyi tey izby tegoż dnia Pan Beausejour chciał wyłuszczyć swóy wniosek, aby prosić Króla o niezwłoczne zwołanie czterech zgromadzeń wybierczych dla uzupełnienia należney ilości deputowanych. Ale okoliczność tę załatwił minister spraw wewnętrznych doniosłszy, że już ustawa zwołująca te zgromadzenia jest podana Królowi do podpisu, i niebawnie będzie ogłoszona.

Na publiczney sessyi tey izby dnia 21go marca rozpoczęto roztrząsanie projektu prawa o cenzurze dzienników i pism peryodycznych, już w izbie parów przyjętego. Zabrał naypierwiey głos Pan Laisné de Villevęque, i bronił zupełney wolności dzienników; twierdził, że wolność druku jest duszą rządu reprezentacyynego, przewodnikiem opinii, czuwającym stróżem dla urzędników publicznych, zawsze bardzo skłonnych do despotyczności, i zbawiennym postrachem, utrzymującym ich na drodze powinności.— Pan la Bourdonnaye obstawał za projektem, jako i Pan Castelbajac. Odpowiedzieli im PP. Chauvelin i Daunou, mówiąc i głosując przeciw projektowi.— Wzywał po nich prezes na mównicę tych deputowanych, na których według zapisania się przypadała koley mówienia, a byli temi PP. Devaux, Manuel, Dupont de l'Eure i Bignon, ale nie było ich w sali obrad. Korzystając z tego niektórzy deputowani z prawey strony będący za projektem, domagali się, aby już roztrząsanie za ukończone ogłosić. Ale oparł się temu P. Chauvelin, i prezes odłożył dalsze roztrząsanie do dnia następnego, zaleciwszy deputowanym, aby się wcześniey zgromadzali.

Na sessyi teyże izby dnia 22go mówił naprzód Pan Manuel, broniąc wolności druku. Po nim hrabia Portalis. Uważał on, iż przyjęcie tego prawa nie podaje bynaymniey broni w ręce ministrów. Pan Guillard mówił przeciwko prawu, a to na tych zasadach: — 1) że cenzura nigdy z wolnością zgodzić się nie może;— 2) iż zamiarem jest ministrów cenzurę wieczną uczynić;— 3) iż cenzura odbiera rządowi sposobność słyszenia prawdy;— 4) iż cenzura przeciwna jest konstytucyi.— Dowodził przeciwnie Pan Salis, i mówił, że dzienniki stają się przyczyną nadużyć, których konstytucya cierpieć nie może.

Na sessyi dnia 23 mówił jenerał *Lafayette* przeciw temuż prawu, a po nim minister Pasquier za prawem.

Dnia 24 jeszcze trwały rozprawy. Za prawem mówili: PP. Lizot, Hr. St. Cricq i minister Pasquier; przeciwko prawu: PP. Camille Jordan, Mechin i jenerał Foy.— Ogłoszono nareście spory względem prawa tyczącego się dzienników i pism peryodycznych za ukończone, a dnia 25 marca miano przystąpić do głosowania na artykuły jego.

Na sessyi izby parów dnia 21 marca, margrabia Garnier zdał sprawę imieniem kommissyi roztrząsającey projekt prawa o ograniczeniu wolności osobistey, przyjęty już w izbie deputowanych, i wnioskował imieniem teyże kommissyi będącey za nim jednomyślnie, aby go przyjąć.— Zapisali się zaraz różni parowie do mówienia za i przeciw projektowi, i na tém zakończyła się sessya dnia tego. W liczbie zapisanych przeciw projektowi są: Marszałek Hr. Jourdan, Hr. Segur, Hr. Cornudet, Hr. Becker, Hr. Daru, Hr. Belliard, Xiążę Praslin, Margrabia Marbois, Xiążę Broglie, Xiążę Eckmühl (Davoust), i t. d.

Dnia 23 mówili w tey izbie przeciw projektowi prawa marszałek Jourdan, hrabiowie Lemercier, Segur i Valence,— za prawem zaś Hr. Deseze i. St Roman.

Na sessyi dnia 24, gdy niektórzy żądali, aby obrady w tey mierze ukończyć, większością 79 głosów przeciw 77, postanowiono, aby ich jeszcze nie kończyć: poczém zabrał głos P. Simeon, zastępca ministra sprawiedliwości, i w długiey mowie obstawał za prawem.— Wszystkie mowy będą podane do druku.

Jenerał Hullin, jeden z liczby 38 wygnańców, przybył do Paryża, ale zupełnie pozbawiony wzroku.

Poseł hiszpański przy dworze naszym odebrał rozkaz od rządu swojego, aby wydawał paszporty wszystkim Hiszpanom, którzyby ich żądali dla powrócenia do oyczyzny. Między innymi, wziął już paszport Xiążę Masserano, który był niegdyś posłem hiszpańskim w Paryżu, a któremu nie wolno było ukazać się w Hiszpanii po powrócie Ferdynanda VII na tron.— Dnia 20 marca dał ten poseł wielki obiad dla obecnych w Paryżu wygnańców hiszpańskich.

WolnoDrukować. Ignacy Reszka. Kom. Cenz. Czł.— w Wilnie w Drukarni Redakcyi

DODATEK

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N. 42.

Wilno dnia 7 kwietnia v. s. 1820 roku.

Ogłoszenia.

1 Przejeżdżająca z St. Petersburga przez tuteysze miasto JPani Meckhold, będzie miała zaszczyt służenia prześwietney Publiczności, okazaniem tajemnofizycznych sztuk, wedle sposobu sławnego Pinetego. Mieysce reprezentacyi w domu WW. Müllerów, czas zaś reprezentacyi ogłosi się afiszami.

Za Rozkazem Jego IMPERATORSKIEY MOSCI.

1. Wyjątek dzieła rozbiorowego z Protokułu potocznego na fortunie JW. Alexandra Hrabiego Chodkiewicza z wierzycielami jego Gubernjów:Kijowskiey, Wołyńskiey i Mińskiey na gruncie dóbr miasteczka Młynowa w Gubernii Wołyńskiey a ptcie Dubieńskim skutkowanego.

Roku 1820 miesiąca marca 24 dnia Plenipotent massy JW. Alexandra Hrabiego Chodkiewicza jenerała woysk pol. we wniesieniu swoiém pod liczbą sto siedmdziesiątą do sądu ninieyszego rozbiór na fortunie tegoż JW. Alexandra Hrabiego Chodkiewicza przeznaczony ułatwiającego donosząc; iż się już wszyscy zalikwidowali wierzyciele gubernjow Mińskiey, i Kijowskiey; a w Wołyńskiey znacznieysza daleko liczba: pozostali mianowicie JOO. JWW. i Ur. Julia Bezobrazowa, Kajetan Borowicki czyli w jego prawie Senator Imperyi i kawaler Adam Hrabia Rzewuski, Bieniewska, Tomaszowa Biskupska, Dymitr Xiąże Czetwertynski, i Ignacy Dworzański sukcessorowie Dzierzbickiego, sukcessorowie Woyciecha Dobielewskiego, Felix Dobrówolski, Józefa Giedzieńska, Piotr Gliniecki, Felicyanna Jurgocka, Józef Jaworski, Karol Jasiński, Antoni Komarnicki, Franciszek Kozłowski tradytor i skarbowy administrator Swinicich: Raymund Korsak, Piotr Karwowski sukcessorowie *n.* JW. Magdaleny Leduchowskiey, sukcessorowie *n.* Ignacego Lisowskiego, Landaur aptekarz, czyli Toruniowa; Xiądz Łazarewicz, sukcessorowie *n.* W. Michała Malińskiego, Franciszek Nani, Graff Ostrorog, Piotrowski Skarbnik posiadacz Murawicy, Serafin Płotnicki, Michał Podoski czyli w prawie jego Sobański, Adolf Rakowski, Józef Rynczewski, Szoduar, Wawrzyniec Guszowski czyli Zwolski, Karol Hungier, Ignacy Zalewski czyli prawo nabywca jego Jabczarski, sukcessorowie lub pretensorowie *n.* Antoniego Mitraszewskiego, Franciszek Zwolski kredytor i debitor massy z obowiązków administracyi skarbowey klucza Murawickiego za czas konfiskaty; Witkowski doktor medycyny, Ignacy Zozuliński, Jan Zawadzki, sukcessorowie Michała Hrabi Krasickiego, sukcessorowie Xiędza Wyrzykowskiego Proboszcza Koblińskiego, JW. Rozalia z Xiążąt Lubomirskich Hrabina Wacławowa Rzewuska przez wydany od siebie do tey massy pozew kalkulacyi z Opieki wuja Hrabiego Chodkiewicza dopominająca się, i z tego dopominku pretensye zaraszczająca i inni wynaleść się mający wierzyciele. Przedstawiał iż odbywszy już tyle załatwień, niepożytecznie byłoby czas tracić i dozwalać przyrastać procentów w oczekiwaniu na niepewne przybycie tak małey już liczby wspomnionych wierzycieli; że pomimo wniesienia do akt wielolicznych sądowych obwieszczeń, tyle razy iuż tey massy wierzyciele i pretensorowie przez gazetę Kur. Lit. o terminach i przeniesieniach z mieysca na mieysce juryzdykcyów zawiadamiani byli, niewiadomością więc terminów i mieysca sądzenia się rozbiorowego zjazdu w czasie następnym wymawiać się nie będą mogli.— Ze nim się nie zamknie likwidacya, do stanowienia massy przystępować porządek prawny nie dozwala, a dzieło to na oczekiwane przybycie zatrzymywać, jest to spełniać krzywdę massie narastającemi procenty, i przedłużać satysfakcyą tym wszystkim wierzycielom, którzy się już raczyli zalikwidować, dla czego powodem zwykłą delikatności debitora okazując powolność, i o niewielkiey już liczbie ociągających się wierzycieli i pretensorów zawiadamiając, zamierzenia ostatniego już terminu likwidacyi tu w Młynowie do dnia dziesiątego maja idącego roku dla wszystkich w Gubernjach Mińskiey, Kijowskiey i Wołyńskiey pozostałych wierzycieli, a na tym dniu zamknięcia oney i zdeklarowania upadku prawa sądowi ninieyszemu przez odbycie komportacyi i wprowadzenie dzieła nie objawionych, następnie zaś do konstytucyi massy długow i majątku debitorskiego zabrania się, a rezolucyi na ten przedmiot zapaść mającey do Kuryera Lit. dla wiadomości publiczney podać dozwolenia prosił. Sąd takowe żądanie Plenipotenta massy rozpatrzywszy zdecydował: ponieważ już mała nader liczba wierzycieli i pretensorów debitora JW. Alexandra Hrabiego Chodkiewicza jenerała woysk pol. w przychodzeniu ze swojemi prawami pozostałą bydź się okazuje, a i na tych oczekiwanie w niepewnym przybyciu przez narastające i każdodziennie przybywaiące procenta naniéśćby mogło massie niniejszey i jey wierzycielóm w długach swoich zalikwidowanym znaczne uszkodzenia; dla tego przez niniejszą rezolucyą obwieścić, i ostrzedz nielikwidujących się jeszcze wierzycieli; aby swoje prawa dla zaliczenia się na massie JW. debitora w tym sądzie do dnia 10 maja idącego roku na gruncie dóbr miasteczka Młynowa w Gubernii Wołyńskiey ptcie Dubieńskim dzieło niniejsze ułatwiającego złożyć starali się, aby zaś w poźnieyszym czasie (kiedy już zamknięte przyyście do likwidacyi długow nastąpi) niewiadomością o niniejszey rezolucyi ciż wierzyciele wymawiać się nie mogli, Plenipotenta massy, iżby oną z protokułu niniejszego wypisawszy, do Redakcyi Kur. Lit. podał, obowiązać. Czytano roku 1820 dnia 24 marca.

Sędzia Ptu Rudomyślskiego Jan Zaleski bywszy Dubien. Ptu Podsę. Jan Józef Dobrzański. Wolno drukować roku 1820 dnia 24 marca poświadczam.

Sędzia Ptu Rudomyślskiego Jan Zaleski.
byw. Dube. Ptu Podsę. Jan Józef Dobrzański

---

1 JPP. Ronna i Pellorce ogrodnicy francuzcy z Paryża (ulica St. Germain l' Auxeroix N. 68) *mają zaszczyt uwiadomić PP. Amatorów tego miasta, że przywieźli zbiór kwiatów i nasion następujący:* 28 *gatunków cybulek kwiatowych rzadkiey pełności* — 8 *gatunków róż osobliwych* — 6 *gatunków róż senegalskich* — 101 *gatunków Ranunkułow hiszpańskich pełnych* — 50 *gatunków Ranunkułow pachnących pełnych* — 8 *gatunków Ranunkułow* pivoines *pachnących* — 10 *gatunków Ranunkułow nader miłego zapachu i piękney barwy, do sadzenia w wazonach* — 60 *różnych gatunków anemonow dubeltowych* — 12 *tychże nader pełnych w kształcie krzyża maltańskiego* — 4 *gatunki lilij* — 92 *gatunków nasion kwiatowych* — 60 *gatunków nasion warzywnych. etc. Pomienione kwiaty i nasiona przedaią się za słuszną cenę w domu Zeydlerów N.* 290 *na ulicy Rudnickiey. Właściciele tych kwiatów i nasion nie zabawią dłużey nad dni kilka.*

---

1 Obeymując zpod dożywocia matki mojey, majętność Ludwinow, wzywam wszystkich kredytorow ś. p. oyca mojego Ludwika Benisławskiego marszałka Pttu Lucynskiego iżby się raczyli zjechać do wyż rzeczoney majętności, Gubernii

Biało-Rusko Witebskiey, w powiecie Lucynskim położoney roku ninieyszego 1820 mca maja 31 dnia, dla ogólnego rozrachunku i rozliczenia się.

Stanisław Benisławski.

Takowe wezwanie że drukować można w gazecie zaświadczam Karol Romanowicz Sędzia Gr. Pttu Wileń.

---

1 Zawiadamia się Publiczność, jeśliby kto życzył mieć browar urządzony podług naypóźnieyszego wynalazku, widzieć może każdego czasu w majętności JW. Podkomorzanki Horainówny półtorey mili od Wilna, Petesza zwaney na trakcie lidzkim, w którym wychodzi z beczki żyta wódki garcy 50 — oraz drew suchych na robot 3 woz. jeden i tym samym ogniem z pod bani cztery stancye ogrzewa i wodę do zatoru gotuje. Wynalazca takiego urządzenia browaru zabawi do wileńskich kontraktow w Peteszya czasu kontraktow w kamienicy XX. Dominikanów pod N. 419, jeśliby kto życzył sobie wziąść pewny plan, może w Wilnie czasu kontraktow na wzmienionem mieyscu osobiście widzieć się.

---

1. Dwa domy w Wilnie będące po śmierci JW. Starościny Brzostowskiey na rzecz sukcessorów jey JWW. Wilgów z prawa sukcessyi spadłe, jeden pod N. 36, drugi pod N. 68 na ulicy Wielkiey, z wozownią i staynią są do wypuszczenia w roczną possessyą od S. Jerzego roku teraz. do tegoż terminu roku przyszłego; traktować o to z Plenipotentem w tymże domu mieszkającym. Tudzież sprzedawać się będzie przez licytacyą publiczną ruchomość pozostała po zeszłey z tego świata JW. Brzostowskiey, sprzedaż takowa, zacznie się od dnia 16 apryla teraznieyszego, odbywać się będzie codziennie po dwie godziny z rana, i po południu, i trwać będzie do dnia 24 apryla. Licytacya takowa w domie pod N. 36 odprawować się będzie, a regestra ruchomości do licytacyi przeznaczonych w dniu zaczętey licytacyi, znaydować się będą u murgrabiego JP. Głębockiego w tymże domu mieszkającego.

Kazimierz Szczepkowski umocowany.

Ogłasza się poraz drugi i trzeci.

2. Fryderyk Besser przybyły z St. Petersburga na czas krótki do miasta tuteyszego, ma honor uwadomić prześwietną Publiczność, że w jego magazynie instrumentalnym można nabyć za pomierną cenę następujące rzeczy, świeżo sprowadzone, jako to: Fortepiany pierwszych maystrów, wszelkiego rodzaju instrumenta woyskowe, wioloncelle, wioliny (skrzypce) i t. d. stróny włoskie pierwszego gatunku. Równie też obrazy malowane, wonne rzeczy czyli perfumy, prawdziwą wódkę kolońską, story i parawany do okien, noże angielskie i wiele innych przedmiotów, rysunki litograficzne Alexandra Orłowskiego. Ma magazyn przy ulicy Wielkiey w domu starozakonnego Michela N. 270.

---

2 Sąd Taxatorsko exdywizorski spełniaiąc warunki dekretem remissyinym Ziem. P. Rosień. przepisane, do dóbr Kiejan w pcie Rosień. leżących februarji 10 dnia roku teraź. w terminie z obwieszczenia dla usatysfakcyonowania wszystkich wierzycieli, jak zeszłego Andrzeja tak też i żał. Tomasza braci rodzonych i ich żon Rumszewiczow zjechawszy, inwentacyą urzędową uczynił, cały fundusz tychże Rumszewiczow w wiedzę swoją objąwszy ony w administracyą w połowie po Tomaszu Rumszewiczu dla jego żony Antoniny z Łukianskich i matki Dominiki Rumszewiczow, a dalszy JP. Jerzemu Godwoyszowi Chor. wręczył, komornikom do ostateczney pomiary przystąpić zalecił, komportacyą wszelkich pism do obiektu sprawy konkursowey należnych w dniu 15 marca z persystecyną 4roniedzielną do kancelaryi Ziem. aktowey Rosień. destynuował, w kolei gdyby do każdego wiadomości kogo to interesować będzie doszło, przez trzykrotną w Kur. Lit. awizacyą, daje wiedzieć, że termin oczewisty rozbioru tey sprawy konkursowey z odkładu w dniu 19 maja 1820 r. determinowany, iżby przed Sądem exdywizorskim do dobr Kiejan zebrać się mającym, wszystkie strony z pretensyami stawali zapowiada, w przeciwnym zaś razie na wierzycieli niedowodzących, w tym terminie swoich pretensyow amissyą zapisze a na debitorach etiam pod ich niestanność summy wskaże.

Ignacy Bucewicz Prez. Ziem Rosień. i Exd.
Dyonizy Paszkiewicz PisarzZiem. Rosień i Exd.
Wincenty Ostrowski Sędzia Gro. Rosień. i Exdy.

---

2. Skutkiem dekretu Magistratu M. Wilna, dnia 25 9bra 1819 roku w exdywizyi majątku Obywateli Wileń. Jana i Reginy Birmanów nastałego, obwieszczam powszechność, iż dom tychże Birmanów na ulicy Sawicz pod N. 51 sytuowany, i wszelka onych ruchomość zostaną z publiczney licytacyi wyprzedane, do jakowego aktu naznaczaią się trzy termina: 1szy dnia 14, drugi dnia 16 i trzeci ostateczny dnia 19 nadchodzącego mca apryla 1820 roku. życzący więc takowy dom i ruchomość nabydź raczą w powyższych terminach na mieysce położenia wybywającego się domu jawić się. 1820 roku mca marca 24 dnia.

Jan Tomkiewicz R. M. W. G.

---

2. Mateusz Zołkowski Radny miasta Wilna skutkiem dwóch dekretow Sądu Magistratu miasta Wilna dnia 11 marca 1818 roku jednego, dnia 21 junii 1819 roku drugiego, w exdywizyi Starozak. Borucha i żony jego Żukow, oraz Mejera Zaka zapadłych, wydelegowany, po dopełnieniu inwentacyi na skutek poprzedniczego dekretu w dniu 1 maja 1818 roku sporządzoney i ocenki wspólnie z guberskim architektem W. Józefem Pousier i członkiem z policyi, oraz użytemi maystrami i obywatelami w dniu 23 junii 1819 roku czynioney, będę wyprzedawać z publiczney licytacyi dom częścią murowany częścią drewniany, i młyn częścią murowany częścią drewniany pod N. 531 i 532 w Wilnie na Safianikach położone, w trzech terminach to jest: dnia 7 mca apryla 1820 roku pierwszym, apryla 9 dnia tegoż roku drugim i ostatnim dnia 12 apryla 1820 roku, życzący zatym nabyć takowy młyn i domy na ustanowione termina zechcą się jawić na mieysce ich lokacyi, oczém przez ninieyszą trzykrotną awizacyą zawiadamiając własną podpisuję się ręką. 1820 mca apryla 1 dnia.

Mateusz Zołkowski R. M. W.

---

2. Siennicki i Hiedebrandt właściciele fabryki Królewskiey robót złotych i jubilerskich w Warszawie, mają zaszczyt uwiadomić prześwietną Publiczność, iż na czas krótki przybyli do miasta tuteyszego z dobrze dobranym zbiorem właściwych im towarów. Mają magazyn przy ulicy Wielkiey, w domie starozakonnego Michela Numer 270.

---

2. Trocka Dworzańska Opieka, na mocy Ukazów rządu Guberńskiego Wileńskiego, w zamiarze rychleyszego wyręczenia z maiątków obywatelskich Trockiego pttu, zaległych skarbowych podatków, przedsiębiorąc takowe majątki pod opiekę będące, jako to: 1 Karaciszki W. Józefa Wrottnowskiego, 2 Kiermeliszki W. Józefa Krasnosielskiego, 3 Minełgany WW. Strawińskich, 4 Szczukiszki tychże, 5 Mokciuny W. Jana Muyżela, 6 Butrymańce W. Józefa Ba-

kowskiego, i 7 Goyżuny W. Golejewskiego, w miarę liczących się na onych remanentów, jedne na rok, a drugie na 3 lata, przez publiczną licytacyą wypuścić w arędę. Do odbycia takowey licytacyi przeznacza następne termina, pierwszy: dnia 6 drugi dnia 9 a trzeci ostateczny w dniu 12 następuiącego mca kwietnia o czém zawiadamiaiąc Publiczność wzywa, aby życzący wziąść powyżey rzeczone maiątki w arędę, przybyli do miasta powiatowego Trok, na wyżey wspomnione termina, z odpowiedniemi do tego solennościami.

Marszałek Troc. Ptu Kazimierz Strawiński.
Sekr. Adam Kucewicz.

---

1. *Dom W. Szulcowey Professorowey między ulicą Niemiecką i Dominikańską położony zajął JP. Kretien w arędowną possessyą; tenże zawiadamia Publiczność, iż ten dom z pokojami większemi i mnieyszemi z meblem stosownym do tychże, oraz z stayniami i wozowniami, jedynie przeznaczył dla podróżnych, które za mierną cenę będzie wypuszczał, Hotel na dole utrzymywany, wszelkie wygody dla podróżnych dostarczy. Otwartym ten dom zostanie od dnia 23 kwietnia idącego roku.*

---

2. *Życzący nabydź dobre włoskie skrzypce, może widzieć one w domie W. Rejenta Zienkowicza pod N. 265 obok Panien Bosaczek, u mieszkającego tam JPana Antoniego Dall'Occa.*

---

2. *Koniczyna czerwona krajowa, i angielska, funt po złotych dwa, Cebule Amarillis-formosissima, oraz Anemony i Ranunkały pełne w różnych kolorach, znaydują się do sprzedania w magazynie JP. Józefa Kopscha.*

---

2 *Excerpt oświadczenia z Protokułu Potocznego Sądu Ziem. Ptu Telsz. w dacie poniżey wyrażającey się zapisanego; i w tymże czasie pod urzędową Ziem. Ptu Telszewskiego pieczęcią stronie rekwirującey jest wydan.*

Roku 1820 mca marca 18 dnia. Nineyszym oświadczeniem czyiącym się w imeniu JW. Jana Hieronima Gadona b. Podkom. i Prezesa Gran. Ptu Telsz. WW. Ignacego Mikuckiego Prezyd. Grodz. Rosień., i Jana Derewskiego Weryhy b. porucz. kawaleryi woysk pol. jako opiekunow od Szlacheckiey Opieki Ptu Telsz. dla nieletnich WW. Antoniego i Anny Kossakowskich Szam. wyznaczonych, zawiadamiają się wszyscy wierzyciele i pretensorowie zeszłego ś. p. Dominika Korwina Kossakowskiego byłego Szamb. dworu pol. i Sędziego Gran. Ptu Telsz., że wyżey wzmienieni opiekunowie z polecenia sobie danego przy członku powiatowey policyi W. Thadeuszu Butwile Assesorze na dniu jednastym marca bieżącego roku, przybywszy do dóbr Brewik w prost dla nieletnich Kossakowskich przez nieżyjących dopiero ś. p. Antoniego i Salomeję z Czarnowskich Tomalskich Budowniczych Ptu Telsz. dziada i babkę zapisanych w administracyą swoją obięli, ruchomość zaś fundowa ogólna do zeszłych Dominika i Józefy z Tomalskich Kossakowskich Szamb. należącą się bez exepcyi przy macosie Pupilow W. Rozalii z Jabłońskich Kossakowskiey i jey potomstwie pozostała; więc żadnego funduszu nieletni po swoich rodzicach nieposydują, owszem racyą niepłaconey za lat kilka arędy, zniszczenia mieszkancow i zatracenia własney ruchomości przez wuja darowaney na tysiąc talarow bitych szkody ponoszą, względnie zaś Brewik wiedzieć należy; że nieżyjący teraz Wielmożni Tomalscy Budowniczowie działem wieczystym w roku 1820 augusta 12 dnia nastałym, w aktach właściwego Ptu zamieszczonym i przez korroboracyą przyznaną zatwierdzonym schedując ziemię, na swoich sukcessorow Wieszwiany, Buszyszki, Naykiszki, w parafii Telsz., Usidory i Łaty, w parafii Zoranskiey leżące, dla zięcia i córki Jana i Anny z Tomalskich Weryhow porucz. i Regentow zapisali a drugie dobra Brewiki w parafii Olsiadzkiey zostające, długiem dwóch tysięcy kilkaset talarow bit. obarczone; i póżniey przez Weryhow wykupione; dla wnukow swoich Antoniego i Anny Kossakowskich z Józefy in voto Kossakowskiey Szam. córki rodzących się przeznaczyli: azatym każdego interesowanego w tey rzeczy akta powiatowe objaśnią i gdyby wierzyciele lub pretensorowie o tym niewiedzący Pupilow niewinnie po subselliach niekłocili, na wydatki nienarażali, i siebie na odpowiedzialność nieexponowali ostrzegają, a dla awizacyi powszechney; i w gazety Kur. Lit. zamieszczoją. Takowe oświadczenie podpisał plenipotent: u tego oświadczenia podpisano tak Marcin Leszczewski Adwokat Telsz.

Zgodno z Protokułem Potocznym Zaświadczam Józef Pluszkiewicz Ziem. Ptu Telsz. Regent.

Roku 1820 mca marca 20 dnia takowe oświadczenie może bydź w gazecie Kur. Lit. publikowane świadczę Jan Kobecki Sędz. Ziem. Tel.

---

2 *Sąd Gł. Miń. 2go Depart. dekretem remmissyinym dnia 29 7bra 1819 roku nastałym, udeterminowawszy rozdział majątku JW. Jana Chodźki Prezydenta Sądu Gł. i Kawalera zalecił naznaczonemu przez się Sądowi dzielczemu, aby takowe konkursu dzieło bez żadnych zwłok do końca nayrychley doprowadził. Lecz Sąd dzielczy powodem opieszałości kredytorow w złożeniu składkowych pieniędzy na zaspokojenie długu kommissyi edukacyiney Barona Asza i dalszych należności skarbowych wnieść się powinnych, nie mogąc kontynuować swojey czynności, odwołał swe sądownictwo do dnia 23 marca teraźnieyszego roku, nim się takowy termin zbliżył, Sąd Gł. rezolwując podane od wierzycieli i samego dziedzica JW. Prezesa Chodźki, prośby, dla uczynienia potrzebnych niektórych odmiesień się, wyż rzeczony termin zjazdu odmieniwszy, na zebranie się kompletu Sądu dzielczego dzień 20 apryla idącego 1820 roku udeterminował, do jakowego czasu aby kredytorowie nakazane przez dekret exdywizorski do wnosu składkowe pieniądze opłacili, i z wyjaśnieniem swych pretensyi do Sądu dzielczego na wyżey wspomniony termin jawili się, przez nineyszą awizacyą zawiadamia. Roku 1820 marca 20 dnia. Ignacy Iwanowski Sądu Gł. Sędzia.*

Sekretarz Borodzicz.

---

2. *W kancelaryi urzędu Marszałka Wileńskiego będzie się odbywała licytacya w dniach 3, 4 i 5, a przetarg 6 następującego miesiąca kwietnia, na dostarczenie drew, świec i słomy dla komendy Inwalidów w powiecie Wileńskim znaydujący się. Życzący zająć się tą powinnością raczą w naznaczonym czasie do kancelaryi z dostateczna ewikcyą przybydź, 1820 marca 23. Wileński powiatowy Marszałek, Dworu J. C. Mości Kamer-Junkier i Kawaler Mikołay Abramowicz. Sekretarz Dwor. Ptu Wileńsego Zygmunt Siemaszko.*

2 Od Rządu gubernialnego Wileń. ogłasza się: iż dom murowany, znaydujący się w mieście Wilnie na Swięto-michalskim zaułku, Prałata Kontryma, oddany przez niego dla bezpieczeństwa skarbu, za byłych w miastach gubernii grodzień poborcow akcyznych od trunkow poszlin; Houwalda, Kontryma i Kołłusowskiego, naznaczony z publicznego targu oddać w arendowną dzierżawę od dnia 23 następującego miesiąca aprila teraź. roku na jeden rok lub na przedaż; azatem życzący wziąć w arendę ten dom, zechcą przybydź dla targow do tego gubernialnego Rządu na terminy. dnia 8, 10 i 12 tegoż miesiąca aprila. Dnia 25 marca 1820 roku.

Sowietnik Ławrynowicz.
Sekretarz Kazimierz Nowicki.

---

2. Sąd Taxatorsko-Exdywizorski w majętności Puciacinie do dziedzictwa W. Kazimierza Korsaka Kapitana woysk Polskich należney, skutkiem Remissy Ziemstwa Pttu Dziśnieńskiego w roku 1819 nowembra 14 dnia zakroczoney, biegącego 1820 roku marca 10 dnia ustalony; odbywszy pierwszo zjazowe wyrokowanie, dla złożenia komportacyi w kancellaryi Ziemskiey dzień 26 aprila, na odbycie zaś aktow z kim jakie wypadać będą, dzień 19 julii, a na powtórny zjazd i ukończenie taxy i exdywizyi dzień 9 augusta 1820 roku termina przeznaczył, na jakowe termina, aby kredytorowie i pretensorowie z swemi dopominkami jawili się pod zapowiedzianą w remmissyynym dekrecie ammissyą i upadek w rzeczy ostrzegając, ninieyszą awizacyą dla umieszczenia trzykrotnego w Kuryerze Litewskim podaje. Datt 1820 roku marca 12 dnia.

Antoni Korsak Podsędek Z. P. Dziśnień. i prezydujący Exdywizor. Stefan Doboszyński Podsędek Z. P. Dziśnień. Exdywizor. Kajetan Jesman Z. Ptu Dziśnień. Pisarz Exdyw. Fr. Xr Lenkiewicz Z. P. Dziśnień. Reg.

---

3. W sklepie domu Towarzystwa Dobroczynności Wileńskiego znayduje się Groch Cukrowy rzadkiey wielkości i słodyczy, w naszey prowincyi mniey rozkrzewiony, gdyż na mieyscu w Puławach dla swey osobliwości funt jeden po złotyck 13 gr. 10 przedaje się, aby uczynić dogodność tuteyszemu Obywatelstwu w rozkrzewieniu onego ustanowiłem cenę niedochodzącą części trzeciey, to jest: funt jeden po złotych 4. Smiało mogę o dobroci i gatunku twierdzić, gdyż przez lat trzy rozkrzewiając ten groch przekonałem się.

B. Gryzer.

W xięgarni uniwersyteckiey znaydują się do przedania:

Six Polonaises pour le pianoforte à quatre mains composeés par Joseph Deszczyński Oe. 7, kop. 60 srebrem

Six Polonaises pour le pianoforte composeés par Severin Tyszkiewicz. 40 kop. sr.

Znaydują się oraz piękne pantaleony na sposob wiedeński z mechaniką angielską robione.

---

3. Excerpt Reprocessu z Protokułu połocznego Grodzkiego Pttu Wileń. w dacie niżey wyrażoney zapisanego, i tegoż czasu pod pieczęcią Grodzką Pttu Wileń. jest wydan.

Roku 1820 mca marca 20 dnia. Przed Aktami Grodz. Pttu Wileń. stawając obecnie JP. Dorota Gurkieleytowa a teraz w powtórnym zamęzściu Strausowa Obywatelka Miasta Wilna reprocess poniższy wpisać do protokułu podała, który tak się wyraża: reprocess imieniem JP. Doroty Gurkieleytowey a teraz w powtórnym zamęzściu Strauzowey Obywatelki Miasta Wilna na Urodz. Ludwika Piotra Lachowicza Kapitana b. woysk Pol. czyni się z następnych pobudek: doczytawszy w dodatku Kuryera Lit. idącego roku w Nrze 34 zamieszczone oświadczenie imieniem namienionego Ludwika Piotra Lachowicza dnia 13 marca 1820 roku w aktach Ziem. Pttu Wileń. zapisane, nayduje sobie w obowiązku odpowiedzieć nástępnie: niepowinno nikogo zastanawiać ani też niżey podpisaną nie zastanawia, że W. Lachowicz posiadszy fundusz po bracie swoim ś. p. Kajetana Lachowicza Pisarza Komissyi b. porządkowey, takim sposobem (jak przedsięwziął przez awizacye czyli paszkwile, zaspakajać interessa brata swego, do jakiego zamiaru pewno znaydzie znaczną liczbę równie myślących, którzy nie mają zamiaru kończyć interessow sprawiedliwemi krokami i po obywatelsku, pozwoli sobie powiedzieć, że w swoim oświadczeniu wiele istotney nieprawdy pomieścił, oblig na rubli srebrnych 1,500 cały własną ręką ś. p. Kajetana Lachowicza pisany i podpisany, który widział a przecież ręki brata rodzonego dla wiadomey tylko sobie przyczyny zaprzeć się usiłuie i że za takowym obligiem w roku ominionym 1819 miesiąca oktobra 30 dnia podanym, a tegoż roku nowembra 6 dnia sądownie zeznanym ś. p. Debitor Kajetan Lachowicz o satysfakcyą onemu przed Sąd Ziem. Wileń. był pozwanym, a na prośby tegoż debitora proceder niezostał poparty, po zeyściu onego jako sukcessor namieniony Ludwik Piotr Lachowicz kapitan pozwem w dniu 6 marca 1820 roku sobie podanym, a tegoż roku i miesiąca dnia 10 Sądownie zeznanym o tenże sam dług przed Sąd Grodz. Wileń. został zaadcytowanym, za którym pozwem w rokach teraźnieyszych aktorat zapisano a oblig sam w kancellaryi Grodz. Wileń. aktykowany nayduje się, to wszystko W. Kapitan Lachowicz wie dostatecznie, okazywanym sobie miał i wyprzeć niezdoła, oświadcza to niżey podpisana, ciż takowego, obligu przewlewkować nie ma wcale potrzeby, a ostrzega debitora, że nayrychley takowy oblig bez rozbioru Sądowego unikczemni, gdy położy z opłaty summy kwietacyą czyli rewers, lub też w mieyscu owych pieniądza złoży, i niżey podpisana wtenczas będzie obowiązaną płacić za męża swego gdy będzie widzieć własną ręką jegoż inskrypcye pisane i podpisane etiam bez pieczętarzy. U tego reprocessu podpis w protokule taki. Jako proszony od matki syn jey podpisuje się. Frydrych Gurkleyt.

Zgodność z Protokułu świadczę Józef Towiański Grodz. Wileń. Regent.

Takowy reprocess ze można drukować w Kur. Litewskim, Sąd Grodz. Wileń. poświadcza.

Adam Zapaśnik Sędzia Grodz. Wileń.

---

2. Wyjeżdża za granicę do Prus i Saxonii Wileński obywatel Leybo Chaimowicz Wierbliński.

---

3 Wyjeżdża za granicę do królestwa Pruskiego i Saksonii Wileński obywatel 3ey gildy kupiec Berko Aronowicz Łappa z robotnikiem swoim Eliaszem Wolfowiczem Kamieniem na miesięcy 11.